

Относно:

Дисертационен труд със заглавие:

„Жизнен цикъл на туристическия продукт на дестинация община Самоков”, с научен ръководител проф. дгн Мария Воденска, за присъждане на научната и образователна степен „доктор” в професионално направление 4.4 Науки за Земята, научна специалност „География на рекреацията и туризма“ на докторант Вася Верчова Янева към катедра „География на туризма“ на Геолого-географския факултет при Софийския университет „Свети Климент Охридски“

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Боян Йорданов Кулов, научна специалност „Икономическа и социална география, Институт за изследвания на климата, атмосферата и водите при Българската академия на науките,
член на научното жури

Постъпилата документация е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане.

По отношение на обема (общо 277 страници, включително 26 таблици, 61 фигури, 5 приложения, 3 карти и една карто-схема, основен текст разпределен в 5 глави, увод, заключение и огромна библиография от 365 източника, от които 90 на кирилица, 275 на латиница, и 14 интернет източника) и структурата, представеният дисертационен труд и авторефератът съответстват на изискванията на горепосочения закон, Правилника на обучаващата организация,

както и на спецификата на изследваната тема. Според мен, представената като икономическа, карта на курортния комплекс „Боровец“ е по-скоро туристическа, но дисертантът коректно е посочил, че не е неин автор и, както и останалите карти в дисертационния труд, се използват изключително за илюстративни цели.

Библиографията демонстрира висока степен на познаване на българските автори, а също и богатата база от чуждестранни публикации в тази област. Препоръчвам повече прецизност в библиографията: за някои публикации – първите две - не се посочва издателството. Да се отделят ясно документите и публикациите без посочен автор, от тези, за които са посочени автори. Когато има достатъчно информация за коректно цитиране на публикациите, не е необходимо, нито е прието, да се цитират уебсайтовете, напр. science direct, от които те са „свалени“.

Намирам темата на представения дисертационен труд за актуална, като обектът и предмета на изследване са коректно дефинирани. Методиката е правилно подбрана в съответствие на поставените задачи. Методите, като съставяне на въпросници за проучване на нагласите и възприятията на заинтересованите страни, провеждане на самостоятелни анкети и полу-структурирани интервюта с ключови информатори на терен, са подходящи и използването им води до интересни и полезни в практическо и научно отношение резултати. Структурата на дисертацията напълно съответства на поставената цел и играе много съществена роля за успешното развитие на дисертационната тема. Все пак смятам, че втората и част, а именно „Жизнен цикъл на туристическия продукт и туристическата дестинация“, въпреки значителния си обем, по същността си принадлежи към първата част – „Теоретико-методологични основи на изследването“. Жизненият цикъл на туристическия продукт, както и този на туристическата дестинация, според мен, са също части от теоретичната основа на изследването и се явяват база за използваната в него методика. Немалко критики могат да се отправят и са отправени в литературата

върху „биологизацията“ на икономически понятия, като „продукт“ и „туристическа дестинация“, във връзка с това да им се приписват процеси и явления, като живот, поведение, подмладяване и други подобни. Важното е, че докторантът е доказал тук способността си да ги анализира критически, с позоваване на научни мнения, доводи, факти и аргументи. Успешно се прилагат теоретични модели, напр. модела на Buchalis (2000), към дестинацията община Самоков. Съгласен съм с изводите и заключението на дисертацията, които съответстват и следват от нейното съдържание.

Авторефератът отговаря на изискванията и, с някои редакционни забележки и по-съществени изключения, като например гл. V.4, отразява пълно и точно представения дисертационен труд. Приносите на дисертационния труд са коректно представени и отразяват реално извършената от дисертанта работа. Приемам ги със забележка за преформулиране на втория принос.

Представени са три публикации, свързани с темата на дисертационния труд, всички от 2024, като едната е под печат. Прави отлично впечатление факта, че докторантът е единствен автор на трите публикации. Две от тях са части от сборници от международни конференции, без да се посочва дали са редактирани или реферирани. В тази връзка правя препоръка за по-висока активност със стремеж за публикуване в реферирани списания.

Заключението ми е, че дисертантът познава актуалната българска и чужда научна литература по изследваната тема и умее да борави професионално с научния инструментариум, включително да провежда самостоятелно и успешно теренни изследвания и да анализира резултатите от тях. Смятам, че получените резултати от изследването представляват значителен интерес за науката и са много полезни, особено за планиращите органи на локално равнище. Плагиатство не е установено. Представените документи съответстват на изискванията за придобиване на ОНС „доктор“ и, с оглед на всичко по-горе, с голямо удоволствие предлагам на членовете на почитаемото Научно жури да

присъдят на кандидата Вася Верчова Янева образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „География на рекреацията и туризма“.

29. 11. 2024 г.

Изготвил:

София

Б. Кулов